

Khaosod

Online

🏠 ข่าวด่วน 📺 เด่นออนไลน์ 🏠 บ้านเกิด 📡 กีฬา 📺 หว่ย 📺 ดวง 📺 คอลัมน์ฉบับ

หน้าหลัก > ข่าวประชาสัมพันธ์ > ธรรมศาสตร์ Okmd 88 SANDBOX เปิดงาน

ธรรมศาสตร์ Okmd 88 SANDBOX เปิดงาน LEARN LAB EXPO

ข่าวประชาสัมพันธ์

19 พ.ย. 2566 - 12:53 น.

**ธรรมศาสตร์ เปิดโลกการเรียนรู้ มธ. จับมือ Okmd
และ 88 SANDBOX เปิดงาน LEARN LAB EXPO
มหกรรมการศึกษา ชวนเด็กไทยลอง – เรียน – รู้**

ธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) จับมือ สำนักงาน
บริหารและพัฒนาองค์ความรู้(องค์การมหาชน) หรือ OKMD และ 88
SANDBOX จัดงาน LEARN LAB EXPO มหกรรมการศึกษา ชวนเด็ก

ไทยมา ลอง – เรียน – รู้ มหกรรมตลาดการเรียนรู้ครั้งแรกของไทย โดยมีกิจกรรมช่วยสร้างแรงบันดาลใจและทักษะของตนเอง รวมถึงการนำเสนอผลงานจากกลุ่ม Startup, การเสวนาจากครูในแวดวงการศึกษา ณ มิวเซียมสยาม กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 11-12 พฤศจิกายนที่ผ่านมา

ดร.ทวารัฐ สูตะบุตร ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) หรือ OKMD กล่าวถึงที่มาของการจัดงาน LEARN LAB EXPO ว่า OKMD มีหน้าที่ในการสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ขณะที่ปัจจุบันแนวคิดตลอดจนการเรียนรู้แตกต่างจากเดิม การส่งเสริมด้านการศึกษาและการเรียนรู้จึงต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบให้สอดคล้องกับยุคสมัยและไลฟ์สไตล์ของผู้คน จึงร่วมมือกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ 88 SANDBOX จัดงาน LEARN LAB EXPO มหกรรมการศึกษา ขวณเด็กไทยมา ลอง-เรียน-รู้ มหกรรมตลาดการเรียนรู้ครั้งแรกของไทย

“OKMD มีแพสชั่นที่อยากจะทำให้เรื่องใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นในสังคม “LEARN LAB EXPO” ถือเป็นโครงการสำคัญที่จะสร้างกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่ เรียกว่าเป็น Learning Hackathon แรกๆ ของประเทศไทยก็ว่าได้ ตรงนี้เป็นเวทีที่คนมี Pain Point จริง มาช่วยออกแบบการเรียนรู้แบบใหม่ OKMD มีโจทย์ ทางธรรมศาสตร์และ 88 SANDBOX เรามีวิธีการ นอกจากนี้เรายังมีพาร์ทเนอร์อีกมากมาย ที่มาช่วยกันสร้างเครื่องมือเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ใหม่ ซึ่งที่ผ่านมา

OKMD สร้างสนามเรียนรู้ที่เรียกว่า เพลย์กราวด์ ซึ่งเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้สนามเด็กเล่นที่เราพยายามพัฒนาตลอดกว่า 10 ปี และตอนนี้ได้ พัฒนาการเรียนรู้ที่เด็กและผู้ใหญ่เล่นได้จริงอีกด้วย“ดร.ทวารัฐ กล่าว

ด้าน รศ.ดร.พิภพ อุดร รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวว่า LEARN LAB EXPO เป็นความร่วมมือครั้งแรกของ มธ.กับ OKMD ด้วยแนวคิดตรงกันว่าโลกการเรียนรู้เปลี่ยนไปแล้ว รูปแบบการเรียนการสอนแบบเดิมจะไม่สามารถตอบโจทย์กับโลกสมัยใหม่ ความรู้มีเยอะและออกใหม่ตลอดเวลาต่างกับทักษะซึ่งได้แก่ความสามารถในการทำอะอะไรให้เก่ง ให้เชี่ยวชาญ ความรู้ล้ำสมัยได้ ขณะที่ทักษะนั้นจะติดตัวเราไป ซึ่งมีทั้ง Soft Skills และ Hard Skills และเราอยากทำให้การศึกษาเปิดกว้างไปถึงรูปแบบที่ เด็กออกแบบได้ว่าตนเองอยากเรียนอะไร (Design Your Own Degree) และจบแล้วจะเป็นอะไร เพราะคนที่รู้ดีที่สุดควรเป็นตัวเด็กไม่ใช่สถานศึกษา

LEARN LAB EXPO จึงรวบรวมทุกอย่างไว้ที่นี่ เราหวังที่จะให้ประชาชนทุกคน ได้เข้าถึงความรู้อย่างกว้างขวางและรอบด้าน ด้วยโอกาสในการพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ด้านการเรียนรู้และการศึกษาให้กับประเทศ โดยการสร้างและส่งเสริมระบบนิเวศของสตาร์ทอัพด้านเทคโนโลยีการศึกษา ที่ขับเคลื่อนนวัตกรรมการเรียนรู้และการศึกษาในสังคมให้มี

ความเข้มแข็ง รวมทั้งบ่มเพาะผู้ประกอบการที่ต้องการสร้างไอเดียจาก ศูนย์สู่ความสำเร็จ และพัฒนานวัตกรรมใหม่อย่างเป็นรูปธรรม โดยไม่ จำกัดเพศ อายุ อาชีพ หรือระดับการศึกษาของผู้เข้าร่วมแข่งขันใน โครงการ

สำหรับ LEARN LAB EXPO เป็นการจัดงานต่อยอดจากกิจกรรมอบรม เชิงปฏิบัติการออนไลน์ การบ่มเพาะธุรกิจด้านการศึกษาของประเทศ ที่ จัดขึ้นในช่วงเดือนส.ค.-ก.ย. ที่เปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา บุคคล ทั่วไป ใช้ความคิดสร้างสรรค์ พัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ และรวบรวม มา จัดเป็นมหกรรมตลาดการเรียนรู้ครั้งแรกของไทย ที่รวมกิจกรรมด้าน การศึกษาที่น่าสนใจไว้ด้วยกัน ความร่วมมือครั้งนี้ ถือเป็นก้าวสำคัญใน การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้อย่างยั่งยืน เพื่อยกระดับการ เรียนรู้และการนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการดำเนินชีวิต ประกอบอาชีพ ตลอดจนพัฒนาตนเอง โดยเน้นสนับสนุนสตาร์ทอัพ ที่สนใจส่งทีมเข้า ประกวดแนวทางธุรกิจด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ OKMD x 88 Learnovation Program Award Ceremony ซึ่งมีผู้ให้ความสนใจ เข้าร่วมโครงการกว่า 100 ทีม (237 คน)

ทั้งนี้ ทีมที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ ได้แก่ ทีม EdSpeak แอปพลิเคชัน AI English Coach ที่พัฒนาโดยสตาร์ทอัพ Edsy ด้วยเป้าหมายที่จะช่วย สร้างโอกาสให้นักเรียนทั่วประเทศได้ฝึกพูดภาษาอังกฤษพร้อมรับคำ ชี้แนะรายบุคคลอย่างเป็นประจำ ปัจจุบัน EdSpeak อยู่ระหว่างการนำ ร่องกับโรงเรียน 50 แห่ง ผ่านความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักการศึกษา กทม. และพื้นที่นวัตกรรมการ ศึกษาระยอง

ขณะที่รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 1 ได้แก่ ทีม CodeVenture แพลตฟอร์มส่งเสริมการเรียนรู้โค้ดดิ้งในรูปแบบเกมสำหรับเยาวชน โดยหลักสูตรมาตรฐานระดับสากล และเอไอที่คอยช่วยให้คำแนะนำ รายบุคคลที่จะมาเป็นผู้ช่วยครู รวมถึงระบบติดตามการเรียนรู้ของ นักเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 2 ทีม Aim Global Innovation เป็น บริษัทสตาร์ทอัพของมหาวิทยาลัยมหิดล ที่พัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้านเอไอ ที่เรียกว่า AIThaiGen โดยเอไอไทยเจนเป็นแพลตฟอร์มที่ ง่ายต่อการเข้าถึง เรียนรู้ และใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนด้านพื้นฐาน

เอไอ การเขียนโปรแกรมภาษาไพธอน การประมวลผลภาพ การวิเคราะห์ข้อมูล และการเชื่อมต่อกับอุปกรณ์ภายนอกเพื่อสร้างโครงการต่างๆ โดยผู้เรียนสามารถเข้าใช้งานได้ทางเว็บไซต์ aithaigen.in.th ทั้งจากเครื่องคอมพิวเตอร์ มือถือหรือแท็บเล็ต จึงเปิดโอกาสให้คนไทยและต่างชาติได้เรียนรู้เทคโนโลยีเอไอได้อย่างง่ายดาย

ข่าวแนะนำ

ริว จิตสัมพัส เตือน4ปีขง 2567 ปีนักชตรใตปีแห่งเคราะห้กรรม
รับมือขงร่ายกลายเป็นดี

แอนโทเนีย โพซิว คว้ารองอันดับ 1 Miss Universe 2023 ได้
เงินเท่าไร

ขบลูกเมีย 5นัย ไทรบุตร กรี้ดล้นบ้านส่งภาพให้ อ.ไพศาล รู้ได้ยัง
งให้ไปทำ2อย่าง ถ้าอีก2คนมีจริงช็อกแน่

Tag :

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 88 SANDBOX OKMD
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้(องค์การมหาชน)

เนื้อหาที่ได้รับการโปรโมต

กรุงเทพมหานคร: บ้านเชิง
นิเวศที่ขายไม่ออกขายแทบ
ไม่มีราคาเลย!

ราคาในการทำรากฟันเทียม
ในปี 2566 อาจจะไม่แพง
สำหรับคุณอีกต่อไป

กรุงเทพมหานคร: ขายเก๊า
และเฟอร์นิเจอร์อื่นๆ จำนวน
มาก ดูราคา

Atmoz by AssetWise 6
โครงการคอนโด ทำเล
คุณภาพ พร้อมเช่าอยู่

ค่าใช้จ่ายของรากฟันเทียม
ใน หาดใหญ่ อาจทำให้คุณ
ประหลาดใจ

สัมผัสบรรยากาศ Private
กับ 6 โครงการ จาก
AssetWise

ติดตามข่าวสด

Corehoon Online News: ข่าวด่วน ทันเหตุการณ์ เศรษฐกิจ การลงทุน หุ้น อสังหาริมทรัพย์ ไอที-เทคโนโลยี รถยนต์
ท่องเที่ยว ต่างประเทศ รวดเร็วสดใหม่ทุกวัน

ประจำวันที่

Monday, 20/11/2023 09:42:47 am

Corehoon
online

ค้นหา

ค้นหา

หน้าหลัก▼

POLITIC▼

สีเหลืองหัท▼

SET▼

ECON

ANALYS▼

EDU▼

กทท. ท้องถิ่น▼

SOCIAL▼

ต่างประเทศ▼

องค์กรอิสระ▼

รัฐวิสาหกิจ▼

FOREX-CRYPTO▼

หน้าแรก (/index.php) ▶ ECON (/index.php/economy.html?view=category) ▶ พาณิชย์ (/index.php/economy/commerce-moc/120.html?view=category) ▶ REIC ร่วมลงนาม MOU พันมิตร 4 หน่วยงาน สร้างความร่วมมือด้านวิชาการและงานวิจัยสู่ความยั่งยืนอสังหาริมทรัพย์ไทย

My GPF Application
My GPF & My GPF Twins
ดูประมาณการเงิน กบข. ได้ทันที พร้อมเปรียบเทียบ Twins ของคุณ
เพื่อวินгейนที่ดีที่สุด

“รู้ ลอ เลือก เพื่อเกษียณที่ดีกว่า” I Choose , My Choices

ตรา เกษตร
THAI HA

<http://www.kasetbrand.co.th/>

PT Station
สมัคร PT MAX Card
เซฟเวลาเพิ่มความสนุก!
บัตรไม่คิดค่าธรรมเนียม
สมัครผ่านแอป
กดเงินทันที
40บาท

<https://www.facebook.com/ptstation>

หมวดหมู่: อสังหาริมทรัพย์ (/index.php/economy/commerce-moc/category/48.html)

()

REIC ร่วมลงนาม MOU พันธมิตร 4 หน่วยงาน สร้างความร่วมมือด้านวิชาการและงานวิจัยสู่ความยั่งยืนอสังหาริมทรัพย์ไทย

ศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์ กำหนดเป้าหมายในการพัฒนา และเชื่อมโยงข้อมูลอสังหาริมทรัพย์ การวิเคราะห์ และวิจัยกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อรองรับยุทธศาสตร์การเป็นศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับการยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยในปี 2566 ศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือและสนับสนุนทางด้านวิจัยและวิชาการกับหน่วยงานภายนอก 4 หน่วยงาน ประกอบด้วย

1. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. สถาบันข้อมูลขนาดใหญ่ (องค์การมหาชน)
4. บริษัท บาเนีย (ประเทศไทย) จำกัด

โดยมีเจตนารมณ์และขอบเขตความร่วมมือ ในมิติของการแลกเปลี่ยนข้อมูลและองค์ความรู้ระหว่างหน่วยงาน ความร่วมมือด้านการจัดกิจกรรมวิชาการ และการพัฒนาระบบ หรือแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล ความร่วมมือด้านการสนับสนุนและการพัฒนาด้านบุคลากร และด้านอื่นๆ ตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสม

ดร.วิชัย วิรัตน์พันธ์ ผู้ตรวจการธนาคารอาคารสงเคราะห์ และรักษาการผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์ กล่าวว่า ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากความร่วมมือกับ 4 หน่วยงานดังกล่าวจะต่างกันตามความเหมาะสมและดำเนินการภายใต้กรอบการพัฒนาความรู้ซึ่งจะนำไปสู่โครงการวิชาการที่มีประโยชน์ต่อทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สร้างโครงการวิจัยทางด้านการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และที่อยู่อาศัย เพื่อเผยแพร่ความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ รวมถึงกลุ่มผู้ประกอบการอสังหาริมทรัพย์ที่จะสามารถใช้องค์ความรู้ดังกล่าวเพื่อการวิเคราะห์การลงทุนและการวางกลยุทธ์ทางธุรกิจและทางตลาดได้อย่างแม่นยำ

ศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์จะสามารถเพิ่มกิจกรรมด้านการวิจัย ซึ่งจะสร้างการยอมรับในบทบาทด้านวิชาการและด้านการวิจัยไปสู่สาธารณะมากยิ่งขึ้น ช่วยเพิ่มฐานพันธมิตรและผู้ใช้ข้อมูลของศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์ที่หลากหลาย ซึ่งจะได้เป็นข้อมูลที่ใช้อ้างอิงในการวิเคราะห์และวิจัยที่มีความหลากหลายในวงกว้างมากยิ่งขึ้น สามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญด้านการจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Management) ด้านการวิเคราะห์ (Data Analytics) ด้านวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Science) และสามารถพัฒนาให้บรรลุภารกิจตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีได้มากยิ่งขึ้น

ผศ.สรายุทธ ทรัพย์สุข คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า ความร่วมมือในครั้งนี้จะมุ่งเน้นภารกิจทางวิชาการโดยเฉพาะงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยและอสังหาริมทรัพย์ โดยใช้ฐานข้อมูลของศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์ และการขยายฐานงานวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของสังคมของประเทศไทย เช่น ผู้มีรายได้น้อยกับที่อยู่อาศัย ที่อยู่อาศัยที่จ่ายได้ (affordable housing) Nursing Home การวางแผนการเงินเพื่อที่อยู่อาศัยสำหรับคนรุ่นใหม่ เป็นต้น

ผศ.อาสาฬห์ สุวรรณฤทธิ์ คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวว่า ความร่วมมือระหว่างสองหน่วยงานจะให้ความสำคัญกับการจัดทำ workshop แลกเปลี่ยนความรู้ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์ในหลายมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี (Multi-dimensional Real Estate Analysis) และ Trend ของอสังหาริมทรัพย์

และร่วมพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นที่ผสมองค์ความรู้เชิงลึกจากภาคการศึกษาและเทคนิคความเชี่ยวชาญจากภาคอุตสาหกรรม เพื่อถ่ายทอดสู่การปฏิบัติที่เห็นผลลัพธ์จริง และตอบโจทย์ความเปลี่ยนแปลงแห่งอนาคต เช่น Strategies and Strategic Management in Real Estate Business และหลักสูตรอบรมอาคารคาร์บอนต่ำ เพื่อให้ผู้ประกอบการขอสินเชื่อ รวมถึงร่วมพัฒนา การรับรองมาตรฐานการจัดการการก่อสร้าง

รศ.ดร.ธีรณี อจลากุล ผู้อำนวยการสถาบันข้อมูลขนาดใหญ่ (องค์การมหาชน) กล่าวว่า ภายใต้ความร่วมมือดังกล่าว ทั้งสองหน่วยงานจะจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนและแบ่งปันประสบการณ์ ข้อมูลความรู้ การให้คำปรึกษาแนะนำ และการให้ความเห็นในเรื่องการพัฒนาและการออกแบบระบบสารสนเทศข้อมูล (Data Platform) ระบบการจัดการฐานข้อมูล (Data Management) และการธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) เพื่อรองรับการพัฒนาสู่ Big Data, AI Machine Learning (Data Analytics) รวมถึงจัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับด้าน Data Science, Data Analytics และ Business Intelligence ให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง และร่วมกันพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมวิธีวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์แก่บริษัทหรือนักพัฒนาอสังหาริมทรัพย์

คุณอัญชญา วัลลิภากร ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท บาเนีย (ประเทศไทย) จำกัด กล่าวถึงความร่วมมือของสองหน่วยงานว่าเป็นความร่วมมือกันในหลายมิติ เริ่มด้วยการเชื่อมโยงข้อมูล Demand และ Supply ของอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์

โดยจะทำให้การเชื่อมต่อข้อมูลของกิจกรรมตั้งแต่การขอใบอนุญาตก่อสร้าง การเปิดตัวโครงการ การเสนอขายในตลาดทั้งมือหนึ่ง-มือสอง ความสนใจในอสังหาริมทรัพย์ และข้อมูลการปิดขาย โดยเชื่อว่าจะเป็น การเชื่อมโยงกันเป็นครั้งแรกของประเทศไทย ซึ่งจะสร้างบริการด้านข้อมูลที่สมบูรณ์แบบมากขึ้นเป็นประโยชน์ให้กับภาคธุรกิจในการวางแผนกลยุทธ์ที่ชัดเจนมากขึ้น

การวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ วิเคราะห์ศักยภาพของ NPL-NPA และการประเมินหลักทรัพย์ เพื่อสร้างเทคโนโลยีใหม่ๆ ในอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์ ทั้งแบบจำลองวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่ แบบจำลองการตลาดของการขายบ้าน และการประเมินราคาทรัพย์สินอัจฉริยะ เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมมีทางเลือกในการขยายขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ ความครบถ้วนของข้อมูลจากความร่วมมือในครั้งนี้ จะเกิดบริการด้านข้อมูลที่สมบูรณ์แบบมากขึ้น ซึ่งจะประโยชน์ต่อทุกภาคส่วน

(http://www.ookbee.com/Shop/Magazine/COREHOONPOWERTIME)

สำนักงานปิดสาร คอฟู่น INVESTOR GUIDE POWER TIME
บริษัท แกะออด โทนิ ดีพีเอ จำกัด 387/9 ซอยพญาไท 87 แขวง 9 เขตปทุมธานี ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10310
โทรศัพท์ : 081-431-6381 แฟกซ์ : 02-590-4424
Email : corehoon@yahoo.com ipipat.n@gmail.com

(http://www.apmassetpro.com/)

ข่าวล่าสุด!!

(/index.php/ moc/showcc

Highlight

(/index.php/ moc/showcc

ทีมงาน จิตอาสา

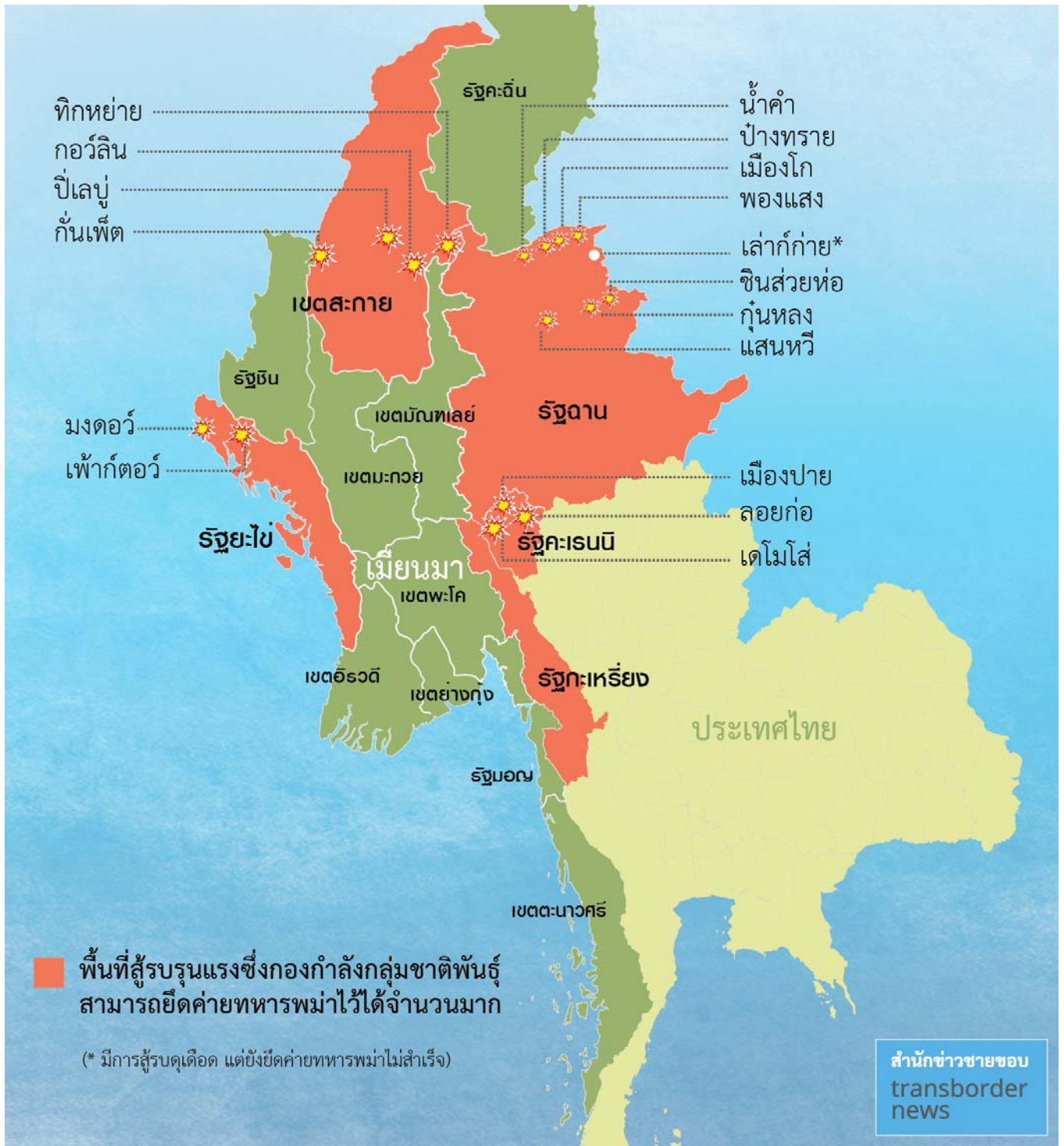

(/index.php/ moc/showcc

Morgan Stanley

19/11/2023

กองทัพพม่าถอยร่น-ถูกยึดหลายพื้นที่ทั่วประเทศ กลุ่มกอง
กำลังชาติพันธุ์รุกคืบ นักวิชาการจู่พม่า-มธ.-ไทยใหญ่ ร่วม
สะท้อนมุมมอง แนะรัฐไทยปรับนโยบายฐานสัมพันธ์กลุ่ม
กองกำลังชาติพันธุ์เพิ่มขึ้น

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ตลอดสัปดาห์ที่ผ่านมาหน่วยงานด้านความมั่นคงและผู้เชี่ยวชาญด้านพม่าศึกษาต่างจับตาสถานการณ์การสู้รบในประเทศพม่าระหว่างกองทัพพม่าและกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ซึ่งมีหลายพื้นที่ที่กองทัพพม่าตกอยู่ในสถานการณ์เพลิงพล้ำและถูกยึดฐานที่มั่นทางทหาร โดยในภาคเหนือของรัฐฉานซึ่งกลุ่มกองกำลังพันธมิตรชาติพันธุ์ในนาม The Brotherhood Alliance ประกอบด้วย กองทัพโกก้าง (Myanmar National Democratic Alliance Army-MNDAA) กองทัพตะอางหรือปะหล่อง (Ta'ang National Liberation Army-TNLA) และกองทัพอาระกัน (Arakan Army-AA) ได้ปฏิบัติการโจมตีกองทัพพม่าในชื่อ

ล่าสุดในรัฐคะเรนนี่ กองกำลังฝ่ายต่อต้านสามารถยึดพื้นที่มหาวิทยาลัยในเมืองลอยก่อไว้ได้โดยขับไล่ทหารพม่าออกจากพื้นที่ ขณะที่ในรัฐอาระกัน ในภาคสะกาย การสู้รบเป็นไปอย่างเข้มข้นและฝ่ายต่อต้านสามารถยึดได้หลายพื้นที่

เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2566 ผู้สื่อข่าวได้สอบถามมุมมองของนักวิชาการทั้งไทยและกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อประเมินสถานการณ์ในพม่า รวมถึงนโยบายของรัฐบาลไทยที่ควรปรับเปลี่ยนให้ทันสถานการณ์

ดร.ภาณุภัทร จิตเที่ยง รองคณบดีคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่าสถานการณ์ในพม่ากำลังเข้าสู่สภาวะวิกฤต เราเห็นการสู้รบในหลายพื้นที่ที่มีความรุนแรงมากขึ้นถึงขนาดบางพื้นที่กลุ่มกองกำลังชาติพันธุ์สามารถยึดเมืองหลวงของรัฐไว้ได้ ซึ่งมีนัยสำคัญสะท้อนสภาพว่ากองทัพพม่าไม่สามารถคุมพื้นที่ได้อีกต่อไปโดยเฉพาะในหัวเมืองหลักในหลายพื้นที่นั่นหมายความว่าอิทธิพลของกองทัพพม่าแทบไม่เหลือแล้ว โดยเหลือเฉพาะพื้นที่ตอนกลาง เช่น ย่างกุ้ง มัณฑะเลย์ เนปิดอว์

ดร.ภาณุภัทรกล่าวว่า การที่กองทัพพม่าไม่สามารถคุมพื้นที่ได้ ทางออกเดียวคือใช้กองกำลังทางอากาศเป็นหลัก ขณะที่ทหารราบหรือทหารบกมีข่าวอยู่เรื่อยๆ ว่าถูกจับกุมหรือยอมวางอาวุธ นั่นหมายความว่ากองทัพพม่าไม่สามารถคุมสภาพได้อีกต่อไป เช่น กรณีการสู้รบระหว่างกองทัพพม่ากับกลุ่มพันธมิตรชาติพันธุ์ในพื้นที่เมืองเล่าก์กาย เขตปกครองพิเศษโกก้างและภาคเหนือของรัฐฉาน ดังนั้นจึงไม่สามารถที่จะให้ความสำคัญกับกองทัพพม่าได้อย่างลำพัง แม้กองทัพพม่าตั้งมายาวนาน แต่สถานการณ์ตอนนี้เห็นได้ชัดว่าถูกสั่นคลอนอย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อน

ผู้สื่อข่าวถามว่าทางการไทยควรรับมืออย่างไรกับสถานการณ์วิกฤตในพม่า รองคณบดีคณะรัฐศาสตร์กล่าวว่า โจทย์สำคัญคือรัฐบาลไทยต้องให้ความสำคัญกับกลุ่มกองกำลังชาติพันธุ์มากขึ้นเพราะหลายกลุ่มกองกำลังปฏิบัติการอยู่ติดกับชายแดนไทย ดังนั้นการสัมพันธ์กับกลุ่มเหล่านี้ไม่ใช่แค่ในเรื่องความเป็นกลุ่มกองกำลังเท่านั้น แต่ยังมีเรื่องที่กลุ่มชาติพันธุ์เหล่านี้สร้างสถาบันทางการเมืองขึ้นมา นั่นหมายความว่าเรามีความพร้อมที่จะสร้างมลรัฐขึ้นมา

“แม้ส่วนใหญ่ของกลุ่มกองกำลังจะไม่ได้แยกตัวเป็นเอกราช แต่เรื่องของการแบ่งสรรอำนาจจะเป็นเรื่องสำคัญ ดังนั้นรัฐบาลไทยจะอย่างไรที่จะสานสัมพันธ์กับกลุ่มชาติพันธุ์เหล่านี้ การพูดคุยหรือการหารือกับกลุ่มชาติพันธุ์เหล่านี้เป็นเรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความร่วมมือระหว่างสองประเทศ” ดร.ภาณุภัทร กล่าว

ทั้งหมด ดังนั้นรัฐบาลควรเตรียมความพร้อม เช่น จัดพื้นที่ที่ปลอดภัยซึ่งเป็นเป็นความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม นอกจากนี้จะมีคนที่ได้รับบาดเจ็บมากขึ้นก็ต้องมีแพทย์และพยาบาลรองรับ หากต้องการลดภาระก็ต้องประสานกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ที่มีการฝึกอบรมด้านนี้ไว้แล้วให้เข้ามาดูแลผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการลดภาระของโรงพยาบาลชายแดนไทย

“ถามว่าต้องทำเป็นระเบียบมนุษยธรรม (humanitarian corridors) หรือไม่ ถ้าทำเช่นนั้นก็จะเกิดความเสียหายอีกแบบหนึ่ง เพราะจะเห็นได้จากตัวอย่างในหลายสงครามเมื่อเปิด humanitarian corridors กลายเป็นว่าไม่สามารถลำเลียงผู้ป่วยได้อย่างแท้จริงเพราะมีการรบกวนทางอากาศเกิดขึ้น ดังนั้นอาจทำในลักษณะจับคู่พื้นที่คู่ขนาน ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการรองรับการเตรียมความพร้อม” ดร.ภาณุภัทร กล่าว

เมื่อถามว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้เสถียรภาพของกองทัพพม่าเกิดความสั่นคลอน ดร.ภาณุภัทร กล่าวว่า ในอดีตการต่อสู้กับกองทัพพม่าเป็นเรื่องของกองกำลังกลุ่มชาติพันธุ์ แต่หลังรัฐประหารครั้งนี้ คนพม่าได้ลุกขึ้นมาจับอาวุธต่อต้านกองทัพพม่าทำให้เป็นตัวแปรสำคัญ เพราะในช่วง 10 ปีที่เป็นประชาธิปไตย คนพม่าได้เปิดโลกกว้างและสามารถพัฒนาด้านต่างๆอย่างรวดเร็ว แต่จุดที่ต้องกลับไปสู่จุดเดิม ดังนั้นในช่วง 10 ปีนี้จึงเปลี่ยนมุมมองของคนพม่าได้มาก

ขณะที่ **ดร.ศุภฤกษ์ ปรินราชช** รองผู้อำนวยการสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์(มธ.) กล่าวว่าเบื้องต้นต้องเข้าใจเงื่อนไขทางยุทธศาสตร์ก่อนว่าทหารพม่าเปิดศึกรอบด้านจึงมีศัตรูรอบด้าน และ PDF(กองกำลังพิทักษ์ประชาชน)และกองทัพชาติพันธุ์ต่างๆก็มีเครือข่ายเขตอิทธิพล โดยเปิดแนวรบกันรอบด้านทำให้สถานการณ์ขัดแย้งและการเผชิญหน้าทางการทหารเข้มข้นอย่างรุนแรง กองทัพพม่าต้องเปิดแนวรบหมุนกองกำลังไปตามพื้นที่ต่างๆ ในบางพื้นที่ถ้ากองกำลังทหารพม่าเบาบางลงก็เป็นธรรมดาที่ฝ่ายต่อต้านหรือกองกำลังชาติพันธุ์ที่มีผลประโยชน์ในพื้นที่สับสนช่องสบโอกาสเข้ามายึดพื้นที่ได้ เช่นกรณีภาคเหนือของรัฐฉาน

ดร.ศุภฤกษ์ กล่าวว่า ในสถานการณ์ภาคเหนือของรัฐฉาน กลุ่มที่ก่อการมีเป้าหมายเฉพาะ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มชาติพันธุ์โกก้าง หรือกลุ่มว่า วันนี่กองกำลังโกก้างยึดพื้นที่ได้หลายเมือง ถ้าโกก้างยังครองพื้นที่ที่ยึดได้อยู่ก็ทำให้อาณาบริเวณที่เป็นเขตอิทธิพลของโกก้างขยายตัวขึ้น ในอนาคต Beginning power ของโกก้างในการคุยเรื่องเขตปกครองพิเศษที่มีพื้นที่มากขึ้น แม้กระทั่งรัฐโกก้างที่ซ่อนอยู่ในรัฐฉาน หรือกรณีของกลุ่ม TNLA ของปะหล่อง ก็จะมีน้ำหนักมากขึ้นเพราะกองกำลังของเขาจัดวางไว้เรียบร้อยแล้ว เพราะฉะนั้นภาพสถานการณ์ในรัฐฉานตอนเหนือ ค่อนข้างจะทำให้ทหารพม่าเสียเปรียบมากเลย เพราะอย่างน้อยนี้ 2 เรื่องที่ฝ่ายต่อต้านยึดได้คือตามแนว BURMA ROAD ที่เป็นถนนยุทธศาสตร์ ที่สำคัญคือต้องยึดเมืองล่าเสี้ยวไว้ให้ได้ เพราะกองบัญชาการหลักทหารพม่าอยู่ที่ล่าเสี้ยว ในรัฐฉานภาคเหนือ จึงต้องตรึงพื้นที่ตรงนี้ให้ได้ แต่ถ้าเมืองล่าเสี้ยวแตก จะโยงไปถึงจุดยุทธศาสตร์อื่นด้วย

กำลังพลก็เสียเยอะ แต่ไม่ได้เสียแบบสุด ๆ ถ้าไม่ทิ้งฐานอาจจะเสียมากกว่านี้อีก เพราะฉะนั้นสถานการณ์ก็คิดว่า เป็นโมเมนตัมที่สำคัญ ที่ชิงไหวชิงพริบ ซึ่งความได้เปรียบกัน ถ้านับในพื้นที่อื่นๆ อีก เช่น ในรัฐคะฉิ่น รัฐคะยา รัฐกะเหรี่ยงและรัฐยะไข่ ก็จะเห็นภาพความยุ่งเหยิงของประเทศพม่า และอำนาจรัฐของทหารพม่าที่ “ระส่ำระสายมากขึ้น” รองผู้อำนวยการสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา กล่าว

ผู้สื่อข่าวถามว่า ถ้าสถานการณ์ยังเดินไปเรื่อยๆ ในลักษณะนี้ ผลที่ตามมาคืออะไร ดร.ดุลยภาคกล่าวว่า มีหลากหลาย scenario ที่ทหารพม่าเปลี่ยนแปลงมาเรื่อยๆ และยึดฐานคืนได้เพียงน้อยนิด เพราะหากำลังพลมาเติมได้ยาก และกำลังพลทหารพม่าอาจจะแปรพักตร์ เข้าสวามีภักดีเพื่อเอาชีวิตรอดไปกับการขายข้อมูล หรือจงรักภักดีต่อฝ่ายต่อต้าน ซึ่งเริ่มมีปรากฏให้เห็น ถ้าเป็นรูปการณ์ยังเป็นอย่างนี้ก็เท่ากับว่ารัฐพม่าอาจมีลักษณะเป็นรัฐซ้อนรัฐในแบบที่ว่า กลุ่มที่คุมพื้นที่ได้มากขึ้นจะมีลักษณะเป็นการตั้งรัฐของตัวเองผ่านการทำสงคราม ทำให้อาณาบริเวณชายแดนแถบภูเขา ไม่ว่าจะเป็นเขตของว้า ปะหล่อง โกก้าง คคะฉิ่น อาระกัน ซึ่งเป็นเหมือนรูปพุ่มทั่วประเทศพม่า ขณะที่อำนาจของรัฐทหารพม่าที่เคยได้อยู่บนภูเขาสูงได้ก็จะถูกถอยคืน กลับลงสู่ที่ราบที่เป็นดินแดนหัวใจของชนชาติพม่าแท้ๆ อย่างเช่น เมืองมัณฑะเลย์ เมืองย่างกุ้ง เมืองตองอู เนปิดอว์ ทหารพม่าต้องรักษาพื้นที่ตรงนี้ให้มั่น เตรียมแผนเผชิญเหตุ หากมีการรุกรานเมือง

“ฉะนั้น scenario นี้ก็เท่ากับว่ารัฐทหารพม่า มีอำนาจเปราะบาง เบาลางลง และเสี่ยงเกิดสถานการณ์รัฐซ้อนรัฐ แต่ว่าไม่ได้เกิดขึ้นจากกองกำลังชาติพันธุ์เพียงอย่างเดียว ทั้ง PDF หรือ NUG (National Unity Government:รัฐบาลเอกภาพแห่งชาติ) ก็ต้องการยึดพื้นที่ช่วงชิงมวลชนมากขึ้น PDF ก็ต้องไปเกลี้ยพื้นที่กับกองกำลังชาติพันธุ์ด้วยอีกทีหนึ่ง จริง ๆ มันออกเป็นสามก๊ก มีก๊ก PDF ก๊กทหารพม่า และก๊กชนชาติพันธุ์ อันนี้คือสถานการณ์ที่เลวร้ายที่สุดคือความเป็นรัฐที่เปราะบางและเสี่ยงต่อการล่มสลาย แต่ผมคิดว่ายังไม่ไปถึงจุดนั้น แต่จะมียูนิท หรือ autonomy Unit area เกิดขึ้นเยอะ แต่ถ้าดูในมุมกลับ หากทหารพม่าสามารถชิงพื้นที่คืนได้ เจรจากับฝ่ายจีน แบ่งปันผลประโยชน์ได้ ทำให้จีนลดความสนับสนุนกองกำลังชาติพันธุ์ทางเหนือ น้อยลง และทหารพม่าเอนหารัสเซียกับเกาหลีเหนือมากขึ้น ได้อาวุธยาว อาวุธหนักมากขึ้น เช่น ปืนใหญ่ ซิปนาวุธ หรือเติมเครื่องบินรบมามากขึ้น สถานการณ์ก็จะยื้อกันอยู่อย่างนี้อยู่ ทหารพม่าก็จะฟื้นกำลังขึ้นมาได้บางจุด แต่ไม่ทั้งหมดเพราะบอบช้ำไปเยอะ เพราะเปิดแนวรบไปทั่วประเทศ ส่วนกลุ่มชาติพันธุ์สายป่านก็ยังไม่หมดเพราะมีแบ็คอัป และยังมีระบบพันธมิตร ถึงแม้ว่าจะหาเอกภาพไม่ได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่ว่ามันมีการร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจกันมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะหลังรัฐประหาร” นักวิชาการจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าว

ผู้สื่อข่าวถามว่า นโยบายและทิศทางของรัฐบาลในการรับมือสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้นในพม่าควรปรับเปลี่ยนหรือไม่ อย่างไร ดร.ดุลยภาคกล่าวว่า รัฐไทยจะต้องเข้าใจโครงสร้างอำนาจล่าสุดของพม่าว่าเป็นระบบ 3 ก๊ก และแบ่งออกเป็นหลายท่าทีในหลายยุทธศาสตร์ ในระยะหลังๆ มีหลายกลุ่ม เริ่มมารวมมือกับฝ่ายต่อต้าน

“ผมยกตัวอย่างสถานการณ์ที่คนไทยไปติดอยู่ในเมืองเล่าก๋าย เขตปกครองพิเศษโกก้าง ทางทีมไทยประสานกับทางการพม่าอย่างเดียว มันพิสูจน์แล้วว่า อาจไม่เพียงพอ เพราะมีคนไทยอีก 41 คน เข้ามาในเขตว่า เพราะฉะนั้นประเทศไทยจะต้องกระชับความสัมพันธ์กับกลุ่มชาติพันธุ์หลากหลายกลุ่มที่เป็นกลุ่มกองกำลังที่มีแสนยานุภาพมากขึ้น โดยเฉพาะว่าที่เป็นพี่ใหญ่ในพันธมิตรฝ่ายเหนือ และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับจีน ตรงนี้ก็เป็นอีกตัวเลือกหนึ่งต้องนำมาพิจารณา แม้ว่าว่าจะเป็นที่รับรู้ทั่วกันว่าผลิตยาเสพติด ผิ่น เฮโรอีน ยาบ้า แต่ในการช่วยเหลือคนไทยนั้น มันต้องผ่านพื้นที่ของว่าถึงจะรับกลับไทยได้อย่างปลอดภัย ในบรรดา 41 คน ในปฏิสัมพันธ์คอนเนคชั่น ที่จะต้องติดกับทางจีนและทางว่าเพิ่ม ซึ่งเป็นอะไรที่สำคัญ” ดร.ดุลยภาค กล่าว

นักวิชาการจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวว่า สมัยก่อนรัฐไทยจะมีนโยบายใช้กลุ่มชาติพันธุ์เป็น Buffer state หรือรัฐกันชน ดังนั้นอาจจะต้องนำมาทบทวนในบางประเด็น จะเป็นกันชนในเชิงสร้างสรรค์ให้กับหลายๆ ฝ่ายให้สบายใจและไทยปลอดภัยด้วยจะอย่างไร คำถามคือรัฐบาลไทยตระหนักรับรู้อยู่แล้วว่า ถ้าติดต่อกับรัฐบาลพม่าอย่างเดียว ในพื้นที่ตะเข็บชายแดนเหล่านี้อาจจะไม่พอเพียงในการบริหารจัดการชายแดน เพราะอำนาจรัฐทหารพม่านั้นอ่อนลง เช่น ในพื้นที่รัฐฉาน กลุ่มว่าเริ่มโดดเด่นขึ้น แต่ว่าไม่ผูกกับไทใหญ่ เราจะวางรูปโฉมความสัมพันธ์กันอย่างไร ควรจะคำนึงถึงโครงสร้างอำนาจสามเส้า

ขณะที่ **นายคินใส ใจเย็น ผู้อาวุโสชาวไทใหญ่และผู้อำนวยการศูนย์สันติภาพและการเจรจาปิดองซู** กล่าวว่า การมองว่ากองทัพพม่าจะพ่ายแพ้กลุ่มกองกำลังชาติพันธุ์นั้น เป็นการตัดสินใจที่เร็วเกินไป โดยเฉพาะการสู้รบกันในภาคเหนือของรัฐฉานซึ่งกองทัพพม่ายังไม่ทันตั้งตัว และยุทธวิธีที่ 3 กลุ่มกองกำลังพันธมิตรใช้นั้น กองทัพพม่าไม่เคยเจอมาก่อน นั่นคือการใช้โดรนทิ้งระเบิด ทำให้กองทัพพม่าสูญเสียและถูกยึดฐานทหารนับร้อยแห่ง ซึ่งตนคิดว่าเหมือนเอาก้อนหินโยนน้ำ ทำให้ระลอกคลื่นกว้างออกไป พื้นที่อื่นที่กำลังสู้รบกันมีกำลังใจมากขึ้น แต่โดยข้อเท็จจริงคือ กลุ่มกองกำลังต่างๆ ก็ไม่ได้ประสานงานอะไรกันสักเท่าไร

นายคินใสกล่าวว่า กองทัพพม่าเตรียมการรุกโต้ตอบเมื่อสามารถตั้งตัวได้ เท่าที่ได้สัมผัสกับพรรคพวกจากกองทัพพม่า เขาไม่ค่อยเป็นห่วงอะไรนัก เพราะถึงอย่างไรไม่ว่าจะช้าหรือเร็ว กองทัพพม่าก็สามารถกลับมาควบคุมสถานการณ์ได้ แต่จะเชื่อตามที่คนในกองทัพพม่าพูดหรือไม่นั้นก็ไม่ได้ หรือจะพูดตาม 3 กลุ่มกองกำลังพันธมิตรประกาศก็ไม่ได้

“ผมอยากตั้งเป็นข้อสังเกตไว้คือ ถึงอย่างไรกองทัพก็ยังคงรวมกันเป็นกลุ่ม แต่ฝ่ายต่อต้านยังไม่เป็นกลุ่มเป็นก้อน กองทัพพม่ามีเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ แต่ฝ่ายต่อต้านยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจน สมมุติว่าฝ่ายกองกำลังชาติพันธุ์ชนะกองทัพพม่า แล้วอนาคตพม่าจะเป็นไปอย่างไร กลุ่มกองกำลังมีเป้าหมายทางการเมือง

นักวิเคราะห์ชาวไทใหญ่กล่าวว่า ตอนนี้มีแต่การสู้รบกันอย่างเดียวซึ่งน่าเป็นห่วงมากเพราะไม่รู้ว่ใครแพ้ชนะ แต่ผู้ที่แพ้แน่ๆ คือประชาชน เพราะต้องอพยพหนีภัยสงครามโดยตลอด รวมถึงสภาพเศรษฐกิจที่ล้มเหลว

“ตอนนี้ยุทธวิธีทหารพม่าสู้ฝ่ายต่อต้านไม่ได้ แต่เป็นสงครามที่จำกัดในพื้นที่ ทั้งในคะยา ยะไข่ รัฐฉานเหนือ แต่ระยะยาวผมเชื่อว่าทหารพม่าจะควบคุมสถานการณ์ได้ จนถึงตอนนี้ฝ่ายต่อต้านยังมองไม่เห็นว่ทหารพม่ามอบตัวเป็นกองพันหรือกองพล หมายความว่ากองทัพพม่ายังเป็นกลุ่มเป็นก้อน ดังนั้นไม่ควรประเมินกองทัพพม่าต่ำเกินไป” นายคินไสกล่าว

เมื่อถามว่มองว่อย่างไรที่กองทัพพม่าใช้กำลังทางอากาศเป็นหลัก นายคินไสกล่าวว่า เป็นทางเลือกเดียวของเขาคือกองทัพอากาศ แต่ไม่ได้หมายความว่ากองกำลังบกจะอ่อนแอ เรื่องอย่างนี้อย่าเพิ่งฟันธง อย่างน้อยต้องรอให้ถึงสิ้นปีเพราะตอนนี้ต่างฝ่ายต่างกำลังเตรียมการ ที่สำคัญเราต้องพิจารณาด้วยว่ท่าทีของจีนจะเป็นอย่างไร เขาจะให้อาวุธกองทัพพม่าเพิ่มหรือไม่ แต่สิ่งที่ทางการจีนต้องการมากที่สุดคือเสถียรภาพชายแดน และผลประโยชน์ในพม่า หากเขาเห็นว่าสงครามแถวชายแดนจีนยืดเยื้อนับปี คงไม่ไหว เราหวังว่จีนจะเข้ามามีบทบาททำให้เกิดการหยุดยิงและเจรจา ถ้าเป็นไปได้ ฝ่ายไทย อินเดีย ก็ควรร่วมมือกับจีนทำให้พม่าเกิดสันติภาพเร็วขึ้น เพราะลำพังจีนอย่างเดียวคงทำไม่ได้ เพราะคนส่วนใหญ่ในพม่าไม่ไว้ใจจีน แต่ถ้าไทย อินเดียร่วมมือด้วยก็มีโอกาสสำเร็จ

On Key

Related Posts